

Til
Finansdepartementet,
Akersgata 40,
Postboks 8008, dep
0030 Oslo

Vår dato: 23.03.2023
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse: [Varreferanse2]
Deres referanse: [Deres referanse]

Høringssvar – Høringsnotat utvalg om perspektiver for fremtidens skatte- og avgiftssystem

Sjømat Norge viser til *høringsbrev fra Finansdepartementet* av 19. desember 2022, vårt høringssvar til regjeringens foreslåtte grunnrenteskatt på havbruk og vårt høringssvar til *NOU 2019:18 Skattlegging av havbruk* av 4. februar 2020.

Sjømat Norge er Norges største sjømatorganisasjonen, og organiserer en stor andel av de norske havbruksselskapene og tilhørende bransjer, inkludert leverandørindustri og tjenesteleverandører til havbruket, samt fiskeindustrien og eksportbedrifter i villfisknæringen. Sjømat Norge er den dominerende organisasjonen fra kaikant til marked. Vi har over 850 medlemsbedrifter, og disse representerer omtrent 20.000 ansatte. Sjømat Norge er en landsforening tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

Vedlagt følger høringssvar fra Sjømat Norge

Med hilsen
Sjømat Norge

Geir Ove Ystmark
adm. dir.

Sjømat Norges bemerkninger:

Sjømat Norge mener det er positivt at det er gjennomført en helhetlig gjennomgang av det norske skattesystemet med formål å foreslå endringer i skatte- og avgiftssystemet som kan styrke produktivtveksten og konkurransekraften i norsk økonomi, bidra til en grønn omstilling og legge til rette for et sterkt og mangfoldig privat eierskap i norsk næringsliv. Sjømat Norge er derimot skeptisk til flere av forslagene, og vil i vår høringsuttalelse begrense oss til å adressere de skatte- og avgiftsspørsmål som retter seg mot vår næring og våre medlemmer spesielt. Dette gjelder først og fremst forslag om å innføre grunnrentebeskatning på havbruket.

Formuesskatt og verdisetting av havbrukstillatelser

Sjømat Norges medlemmer består hovedsakelig av norske eiere. Norsk eierskap har vært positivt for utviklingen av sjømatnæringen, og har bidratt til at Norge har en verdensledende sjømatklynge lokalisert til Norge. Det er et uttalt politisk mål at sjømatnæringen fortsatt skal ha et variert eierskap, og at politikken skal støtte opp under et norsk, aktivt eierskap. Den sterke sjømatnæringsklyngen i Norge har bidratt til at det også har blitt attraktivt for utenlandske miljø å investere i Norge, og også til at norske bedrifter har investert i sjømatnæringen i andre land. Sjømat Norge mener at det er positivt at vi har en åpen og internasjonal økonomi.

Sjømat Norge er opptatt av at norske eierskapsmiljø likebehandles med utenlandske eiere.

Derfor bør den særnorske formuesskatten avvikes. Sjømat Norge ser ingen grunn til at den skal erstattes av en skattlegging av arv. Tvert om er det viktig å stimulere til at Norge har sterke og aktive eiermiljø i Norge. Formuesskatt og skattlegging av arv stimulerer til utflytting av formuer fra Norge til andre land, og vil over tid bidra til at drenerer bort industriell risikokapital og redusere inntektene til staten og storsamfunnet.

Utvalget peker på at verdifastsettelse bør settes til markedsverdi. For havbruksnæringen ble det forsøkt gjort en slik endring ved at havbrukstillatelser verdsettes ut fra salgspriser staten oppnår ved salg av vekst. Resultatet ble en voldsom økning av skatten på norskeide, ikke-børsnoterte selskap. **Sjømat Norge viser til innspill sendt til Finansdepartementet hvor vi har foreslått endringer i retning av en sjablongmessig verdifastsettelse av havbrukstillatelser.** Sjømat Norge vil presisere at en sjablongmessig tilnærming til verdifastsettelsen av havbrukstillatelser må suppleres av en sikkerhetsventil i regelverket som gir selskapene anledning til å bestride/korrigere fastsatt omsetningsverdi ut fra sjablong med eksempelvis verdiberegning gjort av kompetent fagperson/selskap dersom selskapet mener omsetningsverdien avviker fra sjablongmessig verdifastsettelse, jf. formuesverdsettelse av fast eiendom, jf. Skatteloven § 4-10. Fast eiendom, herunder andel i boligselskap.

Formuesskatt, utbytteskatt og verdifastsettelse av tillatelser må ses i sammenheng med øvrige skatter. Når disse økes på toppen av forslag om innføring av grunnrenteskatt og t, medfører **det at enkelte aktører beskattes svært høyt - og at skatten i enkelte tilfeller kan passere 100 %.**

Sjømat Norge noterer oss at utvalget foreslår tilsvarende løsning for fiskerne med en i praksis tredobbel grunnrenteskatt. **Sjømat Norge mener at erfaringene fra havbruksnæringen viser at en slik verdifastsettelse vil bidra til sterk økning i skattleggingen av fiskebåtrederne, og at det ikke er en velegnet skattemåte.**

Det bør for alle næringer som pålegges merskattlegging gjøres aktive grep som gjør at bedriftene ikke får flere skatter som begrunnes med at det er en grunnrente å beskatte. I den grad

grunnrenten er koblet til at det er norske ressurser som er begrunnelsen for særskattlegging er det desto større grunn til å sikre norske eiermiljø like konkurransevilkår med utenlandske.

Sjømat Norge ber derfor subsidiert om formuesskatten avvikes for næringer som pålegges en form for grunnrenteskatt.

Grunnrenteskatt på norsk havbruk:

Sjømat Norge vil advare mot å innføre et generelt prinsipp om innføring av grunnrente i næringer der det kan forventes grunnrente over tid. I etterkant av regjeringens forslag om å innføre en kontantstrømsbasert grunnrenteskatt på havbruket har det vært stor faglig uenighet omkring hva som er grunnrente og hva som er en stedbunden næring. Dersom det innføres et slikt prinsipp vil det i all hovedsak ramme distrikts- og kystnæringslivet som bygger på de fortrinn de har, og dernest ramme tilgangen til risikokapital i distriktene, noe som vil resultere i et todelt skattesystem som vil skade Norges vekstevne over tid.

Sjømat Norge vil advare mot Utvalgets forslag om å innføre en kontantstrømsbasert grunnrenteskattmodell på havbruket. Næringen har vilje, og de siste årene, evne til å betale mer skatt, men Utvalgets forslag om å tredoble skatten på norsk havbruk, vil være svært ødeleggende for næringen og tilgangen til risikokapital i distriktene.

Sjømat Norge viser til Sjømat Norge viser i den sammenheng til at Utvalget skriver at "*Utvalget har ikke foretatt en større gjennomgang av når det vil være mest hensiktsmessig med auksjoner sammenlignet med grunnrenteskatt. I det videre har utvalget konsentrert seg om å vurdere omfanget av grunnrenteskatt, generelt og i ulike næringer. I de tilfellene der utvalget foreslår innføring av eller utredning av grunnrenteskatt, vil utvalget likevel **understreke at auksjonering av tillatelser også kan vurderes som et alternativ.***"

Sjømat Norge mener dagens auksjonering av tillatelser i kombinasjon med en regionalisert og tilpasset versjon av den Færøyske grunnrenteskattmodellen, er en god modell – både for storsamfunnet, næringen og lokalsamfunnene. Sjømat Norge viser også til at regjeringen i Hurdalsplattformen skriver at de vil gjøre fremtidige havbrukstillatelser tidsbegrenset og at ***Havbruksutvalget nå vurderer hvordan dette kan gjøres.***

Grunnrenteskatt på fiskeri

Sjømat Norge viser til at det er mange måter å inndra påstått grunnrente:

1. En måte er å gjøre det slik man i dag gjør det på havbruket gjennom en produksjonsavgift, auksjonering av vekst og enkelte steder også eiendomsskatt.
2. En overskuddsbasert skattmodell

Alternativt kan velge å la den påståtte grunnrenten bli værende igjen i næringen da man mener avkastningen brukes og investeres fornuftig. Dette blir ofte omtalt som "Samfunnskontrakten" mellom næringslivet og samfunnet for øvrig.

Sjømat Norge er enig i uttalelser fra regjeringen om at den påståtte grunnrenteskatten i fiske skal komme kystsamfunnene og samfunnet for øvrig til gode gjennom samfunnskontrakten, og ikke

tas inn til staten i form av en særegen grunnrenteskatt. Sjømat Norge vil påpeke at vi mener dette også burde vært gjeldende for havbruket.

For å sikre at samfunnskontrakten mellom fiskerne og kystsamfunnene opprettholdes må mer av norsk fisk landes og bearbeides i Norge, slik at det skapes flere norske jobber basert på norsk råstoff. I dag eksporteres for mye av fisken ubearbeidet. Det er også for store volum fisk som landes direkte til utenlandsk havn. For å øke bearbeidingen i Norge må det tas aktive grep fra regjeringshold, og Sjømat Norge viser i den anledning til vår høringsuttalelse til NOU 2014:16 Sjømatindustrien¹.

Rederiskatteordningen:

Sjømat Norge mener det vil være svært uheldig for norsk maritim sektor dersom Utvalgets forslag om å avvikle rederiskatteordningen gjennomføres. Argumentet om at avviklingen vil lede til høyere skatteinngang til staten er tvilsomt og dårlig begrunnet. Sjømat Norge vil understreke at alle de 22 andre EU/EEA-land opprettholder sine ordninger, og at en avvikling av ordningen kan ramme norsk beredskap, utvikling langs kysten og norsk konkurransekraft.

¹ https://www.regjeringen.no/contentassets/bf010586c023447e88eb1140eb6a0969/horingssvar-sjomat-norge.pdf?uid=H%C3%B8rings svar_Sj%C3%B8mat_Norge.pdf